

**BİR
İNSAN
BAŞI
ÜSTÜNE
ÜÇ SESLİ
ÜZÜNÇ**

KİŞİLER:

BİRİNCİ UZUNC — SUÇLU

İKİNCİ UZUNC — POLİS

ÜÇÜNCÜ UZUNC — MUHBİR

(Çok sıcak bir yaz günü, öğle sonu. Açık mavi, lekesiz gök. Geride, sıvırı, dış dış kayalar. Önde, geniş gövdeli bir kuru ağaç. Ağaca asılı bir ilan kâğıdında, Suçlu'nun resmi ve altında şu yazılar vardır:

"Yukarda resmi bulunan suçlu Tarez, görüldüğü yerde vurulacaktır. Gzielendiği yeri ihbar edene 10.000, başını getiren'e 50.000 Lomadet ödül verilecektir."

Kâğıtta resmi olan Tarez, kuru ağacın arkasına saklanmıştır. Kimildadiğça, kolları, omuzu, başı görülmektedir. İlân kâğıdının önünde, sırtı ağaca dönük bir polis duruyor. Polis, yerini değiştirmeden sağa, sola döner, elini alnına siperliyerek uzaklara bakırır, suçlu Tarez'i arar. Polis o yana, bu yana döndükçe, ona görünmemek için Tarez de diz çöküp, eğilip gizlenmeye çalışır. Polis, şapkasını çıkarır, öbür eliyle almındaki teri silip elini silker.)

POLİS — Öfff. Amma da sıcak be... (Kısa sessizlikten sonra, kendi kendine konuşur gibi, ama görmezden geldiği ağacın arkasındaki Tarez'e fısıldar) Ben seni görmüyorum...

TAREZ — (Başını uzatıp fısıldar) Evet, görmiyorsun. Ama ben seni görüyorum.

POLİS — (Hırçın) Hayır... Sen de beni görmemiş ol!

TAREZ — Anladım, görmiyorum...

POLİS — Sesini de duymuyorum.

TAREZ — Evet, duymuyorsun. Ben de seni duymuyorum.

POLİS — Öyleyse, kulağını aç, beni iyi dinle: Geriye dönersem, seni gizlendiğin ağacın arkasında görebilirim. Öyle değil mi?

TAREZ — Evet, görebilirsin.

POLİS — Öyleyse niçin kaçmıyorsun? Seni öldürmemi mi bekliyorsun? Kaç burdan! Çabuk kaç!

TAREZ — Kaçamam ki...

POLİS — Neden? Yaralı misin yoksa?

TAREZ — Hayır, yaralı değilim...

POLİS — Öyleyse? Kaçmalısın... Başka bir yere git, saklan! Hadi, koş! Ama ayaklarının ucuna basarak sessizce kaç!

TAREZ — Nereye gidebilirim? Her yan, her yön polis, candarma dolu. Bütün dağlar, tepeler tutulmuş. Her kayanın arkasından bir namlu uzanmış. Yanımı, yörenmi çevirip kuşattılar beni...

POLİS — Ormana kaç

TAREZ — Hih... Orman mı! Orası da öyle... Her ağaç dibine yerleşmişler, her çalı dibine pusulanmışlar. Beni avlayacaklar...

POLİS — Polissiz, candarmasız bir kovuk bul da sok başını!

TAREZ — Beni izleyenler yalnız polislerle candarmalar olsa bir yere gidip saklanabilirdim. Ya yurttAŞLAR? Saklandığım yeri ihbar edene onbin, başımı getirene ellibin lomadet ödül verileceği ilân edildiğinden beri, tüfeği, çifteyi, tabancayı alan sokağa fırladı, dağa, bayıra koştu, ormana daldı. Her delikte, her kovukta beni arıyorlar. Silâhi olmayanlar da baltalarla, kazma küreklerle izime düşmüştür. Kocakarıklar bile, ellerinde sopalar, arkamda... Çocuklar, cepleri, elleri taş dolu, avlamak için kıyı-bucak beni arıyorlar. Bu durumda nereye gidebilirim?

POLİS — (Bağırrı) Nereye gidersen git, bana ne? Benden kaç kurtul da, ne olursan o...

TAREZ — Ama...

POLİS — (Söziñii keserek) Ben vurmayıam da kim vurursa vursun, orası beni ilgilendirmez. Kendini öldürmeye zorlama beni! Kaç git burdan, diyorum; anlamıyor musun?

TAREZ — (Soğukkanlı) Anlıyorum, anlıyorum... Benim kurtulmam için değil, kendini kurtarmak için, benim kaçmamı istiyorsunuz.

POLİS — Kimden kurtulacağımış?

TAREZ — Kendinden... Ben kaçarsam, kendinden kurtulacaksın.

POLİS — (Kızgın bağırrı) Evet, öyle... Ne olacak yani?

TAREZ — Ama benim için hiç kurtuluş yok... Nereye kaçsam, kıştırıp öldürecekler.

POLİS — Beni, kendini öldürmeye zorlama! Yapamam bunu... (Yumuşak) Git burdan... Git, diyorum. (Sesi gittikçe yumuşar, yalvarmaya başlar) Evet, benim için, beni kurtarmak için... Nasıl olsa kendini kurtaramayacağın artık, beni kurtar. Sessizce git burdan. Sesini duymamış, seni görmemiş olayım... Hadi, git!

TAREZ — Gidemem. Hiçbir yere gidemem...

POLİS — (Uzgün) Gerçekten kötü adammissın. Niçin kendini ille de bana öldürmek istiyorsun? Bana bir düşmanın mı var? Dağ, taş, her yer polis, candarma doluyken, niçin kendini öldürmek için beni seçiyorsun? (Kısa susus) Haa, anladım... Öyleyse benim öldürmeyeceğime güveniyorsun. Onun için bana sigınıyorsun. Öyleyse daha da alçaksın!

TAREZ — Hayır, hayır...

POLİS — (Söziñii keserek) Çünkü, zaafimdan yararlanıp pis canını kurtarmak için bana görevimi kötü-

ye kullandırıyorsun... Ya birisi seninle konuştugumu duyarsa? Ya ikimizi görürlerse burada? Bana ne yaparlar o zaman? Seninle işbirliği yapmış suç ortağı olurum. (*Tabancasını çıkarır*) Ama ben görevimi kötüye kullanacak adam değilim. (*Namluyu Tarez'e yöneltip bağırır*) Namussuz! Başımı derde sokacaksın... Çabuk git burdan! (*Namluyu Tarez'e yöneltince, onun yüzünü görmemek için başını ters yana çevirir*) Ben, senin sandığın kadar yufka yürekli değilim. Senin gibilerini bir kurşunla gebertebilirim. Hadi git, yoksa vuracağım. Git, diyorum.

TAREZ — (*Yumuşak*) Kızma rica ederim. Yanlıyorsun. Burdan kaçıp gitmeyişim sana güvenimden değil. Yumuşak biri olduğunu, adam öldürmemeyeceğini de bilmiyorum. Nereden bileyim? Seni tanımıyorum ki... İlk burda karşılaşıyoruz..

POLİS — (*Yalvaran sesle*) Öyleyse? Beni tanımıyorsun, bana bu düşmanlığın neye? Niçin kendini ille de bana öldürmek istiyorsun? Hadi, ne olur, git burdan... Çok rica ederim, git! Üreginde birazcık acıma duygusu varsa, gidersin burdan. Beni, kendini öldürmek zorunda bırakma. Git de başkaları yapın bunu. Görevimi kötüye kullanamam, darda kalırsam, seni vurmak zorundayım. (*Tabancasını yine Tarez'e çevirir*)

TAREZ — (*Tabancasını çıkarır, oynar*) O oyuncaktan bende de var.

POLİS — (*Başa yana bakarak*) Yani, beni öldürürsün diye korktuğumu mu sanıyorsun? Beni öldürreksin diye korkumdan mı seni vurmuyorum, budala! Görevimi yaparken öldürülmekten korkum yok benim.

TAREZ — Korkmadığını biliyorum. Korkağın biri olsaydı, çoktan beni vurup öldürürdü. Yiğit olduğun

belli... Ama tabancanı bana yöneltince, neden başını başka yana çeviriyorsun?

POLİS — Seni görmek, tanımak istemiyorum da ondan... Tanımasam daha iyi...

TAREZ — Niçin?

POLİS — Tanıyınca bir insanı öldürmek zorlaşır da ondan... Böyle inatçılık edersen seni öldürmek zorunda kalacağım. Belki bir muhbır gelir, bana yerini gösterir, ya da başka biri ikimizi birlikte görür burada. O zaman seni öldürmek zorunda kalırım. Tanımadığım, yüzünü bile görmedigim birini öldürmek daha kolaydır ne de olsa... (*Başını yere eğer*) Öldürmek zorunda kalırsam, senden hiçbir anım olmasın, yalnız sesin kalacak kulağımda, o kadar...

TAREZ — İnsan, tanımadığı birini niçin öldürsün? Beni tanıman, öldürmeni kolaylaştırır bence...

POLİS — Ya tanıyınca niçin öldürsün? Tanışmış olsalardı, savaşta birbirlerini öldürüler miydi insanlar?

TAREZ — Şimdi anlıyorum, neden yüzüme bakmadığınız...

POLİS — Yoksa sen beni hiç adam öldürmedim mi sanıyorsun? Çok adam öldürdüm bu son savaşta, ama hepsini de uzaktan... Hiçbirinin yüzünü görmedim. (*Cok duygulanmış*) Yalnız... Bir kez... öldüreceğini adamın yüzünü görmüştüm. Yere yatmış, bana bakiyordu. Gözleri deniz kadar genişti, deniz kadar derindi; salt göz olmuştu yerdeki adam... Masmavi bir geniş derinlik...

TAREZ — Öldürdün mü?

POLİS — Hayır, olmuyor... Öldüremedim. Oysa uzakta olsaydı, onu da öbürleri gibi öldürübileirdim. Yüzünü görünce zor, çok zor... Tanıyorsun ne de olsa. Rüyana girebilir öldürdüğün adam, en olmadık yer-

de birden başına çıkabilir. Öldürürsün ama sende yaşar durur... Şimdi anladın mı neden yüzünü görmek istemediğimi?

TAREZ — Savaş başka şey... Şimdi savaşta değiliz. Savaşın kuralları ayrı.

POLİS — Ama ölüm, ölümdür, sonuç hep bir... (*Kısa susus*) Artık anladın işte... Hadi git burdan!

TAREZ — Gidemem diyorum.

POLİS — Yoksa sana acıdığını mı sanıyorsun? Belki de suçsuz olduğuna inanmadığımı sanıyorsun... Sana ne acıyorum, ne de senin suçsuluğuna ianyorum. Suçluluğun da, suçsuluğun da beni ilgilendirmez.

TAREZ — Yaaa...

POLİS — Hükümet senin için vur emri çıkarmış, demek ki vurulacaksın... İşte bu kadar! Ama ben adam öldürmek istemiyorum, istemiyorum! Hadi, git burdan!

TAREZ — Ben de, gidemem, diyorum. İki adım atacak gücüm yok... Yoksa seni kırmak istemezdim. Birden kanım kaynıyor, çok sevdim seni... Gidebilseydim, seni memnun etmek için başka bir yere giderdim. Nasıl olsa kurtuluşum yok, öldürüleceğimi biliyorum...

POLİS — Öyle ya... Ha burda öldürülümuşsun, ha başka yerde...

TAREZ — Öyle... Yurttaşlarım ellibin lomadet ödülü almak için beni avlamaya çıktılar. Biliyorum, artık hiçbir işime yaramayan bu baş, yurttaşlarından birini zengin edecek, mutlandıracak. (*Birden aklına gelmiştir*) Dur, ama neden bu sen olmayasın?

POLİS — Ben mi? Ne diyorsun?

TAREZ — Neden sen almıyor paray! Hiç olmazsa para raysı sen al! Hadi...

POLİS — Hadi git burdan!...

TAREZ — Hadi vur! Daha ne duruyorsun, vursana! Rica ederim, çek tabancanı, hadi!..

POLİS — Git diyorum, yalvarırım git!..

TAREZ — Ben de yalvarıyorum, hadi vur beni! Alçağın biri almasın bu ödülü, sen al... Az para değil, ellibin lomadet... Geçim sıkıntısı çektiğini, parasız olduğunu biliyorum.

POLİS — (*Alınmış ve kızmış*) Neren bilirsin?

TAREZ — Belli... Aylığınla geçinemezsın herkes gibi. (Rüşvet alacak adama da benzemiyorsun...) Hadi, hadi vur artık!

POLİS — Vuramam. Hadi git...

TAREZ — Gidemem... Yoksa.. tabancanı mı boş? Al be nimkini... Al işte!

POLİS — Tabancam dolu...

TAREZ — Öyleyse ne duruyorsun, vur da al şu ellibin lomadeti.

POLİS — O ödül, candarma, polis için değil. Bizim görevimiz zaten bu! Seni gördüğümüz yerde gebertmek. Devlet bize başka niçin aylık veriyor?

TAREZ — Demek, candarmaya, polise ödül yok?

POLİS — Seni öldürmekle görevli olmayan, yani bu tür işler için aylığa bağlanmamış herhangi bir yurttaş, başını getirirse, ona ellibin lomadet ödülü verecek. Saklandığın yeri bize ihbar edene de onbin lomadet...

TAREZ — Vah vah... Demek, polise ödül yok... Şimdi anlıyorum beni niçin öldürmek istemediğini. Öyle ya, eline birşey geçmeyeceğine göre...

POLİS — Bunun için mi seni öldürmedigimi sanıyorsun?

TAREZ — Ama karın, ya da çocuğun beni sana ihbar edebilir. Ben burda beklerim. Git, karını çağır, beni sana ihbar etsin diye...

POLİS — Yalnız bu sözlerin, beynine kursun sıkırmam için yeter... Parayla adam öldüreceğini mi sanıyorsun, aptal!

TAREZ — Niçin kızıyorsun? Yurdumuzda hiçbir insan, ömrü boyunca çalışarak, namusuyla, bu kadar çok para kazanamaz. Niçin bu parayı almak istemediğini anlamıyorum.

POLİS — Anlıyamazsin...

TAREZ — Nasıl olsa bu parayı birisi alacak...

POLİS — Ben de senin niçin burdan gitmek istemediğini anlamıyorum.

TAREZ — Anlamayıp birşey yok bunda... Söyledim ya, dizlerim tutmuyor, yürüyecek gücüm kalmadı. Üç aydanberi arkamda polis, candarma... Kursun yağmur altında, dağ-bayır, tavşan gibi kaçıyorum. Tabanlarım çırık yara oldu. Dağlarda ot, yaprak, ağaç kabukları yiyecek yaşadım bunca zaman. Ama üç gündenberi yiyecek birşey bulamadım, bir lokma yemedim, bir yudum su içmedim, açım...

POLİS — Ne terslik... Yanında da yiyecek hiçbirşey yok...

TAREZ — Yürüyebilseydim, buradan gider, kendimi başkasına öldürdürem. Üç gün önce, sabaha kadar sürüne sürüne, ancak buraya kadar gelebildim.

POLİS — Üç gün önce?

TAREZ — Evet...

POLİS — Nerenin geldin buraya?

TAREZ — Babamın evinden.

POLİS — Girip çıkışken gören olmadı mı?

TAREZ — Ev kuşatılmış, polisler pusuda... Ama gece çok karanlıktı, görünmeden girip çıktıım.

POLİS — Saklanmak için mi gitmişin babanın evine?

TAREZ — Hayır.

POLİS — Herhalde seni kovdu evden.

TAREZ — Beni vurması için gitmiştim babama. Nasıl olsa birisi vuracak beni, o zaman da benim babam diye onu herkes aşağılayacak, kötüleyecek. Oysa kendi oğlunu vurursa, hikimse aşağılayamaz onu, çünkü hükümetin güvenini kazanır, yüceltirler o zaman...

POLİS — Bunu mu söyledin babana?

TAREZ — Elbet böyle söylediim, başka türlü... Dört çocuğu var. Ben öldürültünce, onlara bakacak kimse yok. Paraları da yok, hiçbirşey bırakamıyorum karıma, çocuklara.. Babam da çok yaşlı. Yoksul bizimkiler. Babama işte bunu söylediim. Beni öldürüp hükümetten alacağı ödülüñ yarısını karıma vermesini, yarısını da kendine alakoymasını...

POLİS — Bir baba nasıl yapabilir böyle şey?

TAREZ — Nasıl olsa öldürüleceğime göre, bir yabancının yada babamın beni öldürmesi arasında ne arım var? Alacakları para hepsine ömrüleri boyunca yeterdi. Olur, deseydi, hepsi kurtulacaktı yoksulluktan...

POLİS — Sen kendi çocuğunu elinle öldürbilir misin?

TAREZ — Yapmadı babam... Oysa ne iyi insandır. De dim ki: "Ben kendimi öldürreyim, sen git hükümete, ben öldürdüm, de, paraları al!"

POLİS — Ne dedi o zaman?

TAREZ — Hiç... Boyuna ağladı.. Yüzünü avuçlarının arasına aldı, "Git çubuk burdan!" dedi yavaşça... "Evi günde üç-dört kez arıyorlar" dedi. "Çıkarken dikkatli ol, ev sarılı" dedi. "Bir yerlere git, saklan!" dedi. (Susma) Acaba sen bana bir iyilik yapmak istemez misin?

POLİS — (Sert) Ben sana ne iyilik yapmak istiyorum, ne de kötülük..

TAREZ — Yani, bana değil de, babama, karıma, çocuklara... iyilik, beni öldürerek.. Karın yada çocuğun ihbar etse beni sana, alacağınız muhabirlik ödülünün birazını bizimkilere verseniz? Ha?

POLİS — (Bağırrır) Sus! (Sessizlik. Akşam olmaktadır. Renkler gittikçe koyulaşır)

POLİS — Seni öldürmediğim duyulursa, ya koruduğumu yada senden bir çıkışım olduğunu sanacaklar; görevimi yapmadım, diye sorumlu düşeceğim.

TAREZ — Öyleyse öldür.. Nasıl olsa kurtuluşum yok. Kısırlıdım işte.. Hiçbir yere kaçamam..

POLİS — Sen neden kendini öldürmeyorsun? En iyi budur: Ben burda senin ölüünü bulmuş olurum.

TAREZ — Hih... Böyle konuştuğuma bakma! Hâlâ içimde, içimin gizli, çok gizli bir yerinde, kurtulacağım diye bellibelirsiz bir umut var. Gerçekten öleceğime kendimi bitürlü inandıramıyorum. Dahası, başımı gövdemden koparsalar bile, sanki yine de yaşayacakmışım gibi geliyor.

POLİS — Hiçkimse öleceğine gerçekten inanmıyor, hiçbirimiz....

TAREZ — Ama inanılmış gibi görünüyoruz.

POLİS — Başkalarının öldürülerini görüyoruz da ondan...

TAREZ — Yaşamak güzel.. Kendimi öldürdüğüm için ödül verselerdi, hiç duraksamadan yapardım bunu; tek para çocuklara kalsın diye.. Ama başka hiçbir nedenle öldürmem kendimi.

POLİS — Kurtulamazsan ki...

TAREZ — Biliyorum, ama burda akl sökmüyor.

POLİS — (Heyecanlı) Sus! Birisi geliyor galiba... Ayak sesleri var... Kaç çabuk, hadi çabuk!

TAREZ — Söyledim, kim gelirse gelsin, kaçamam...

POLİS — (Korkulu) Ya izini süren bir muhbirse? Ya seni burda görürse? İşte o zaman seni vurmak zorunda kalacağım. Ne duruyorsun daha, kaçsana!

TAREZ — Vurursan vur, ne yapayım! Yüzümü görmeyen diye arkamı dönerim, işin kolaylaşır.

POLİS — Suss! Geliyor iste!..

(Uzaktan geleni görmüştür. Tarez ağacın arkasına siner. Kısa sessizlik. Çelimsiz bir adam gelir. Adamın iki kolu da omuzbaşlarından yoktur. Bu, Muhabirdir. Bir omuzunda matra, öbüründe azık torbası asılıdır.)

MUHBİR — Merhaba...

POLİS — (Küçümseyerek) Buralarda ne ariyorsun?

MUHBİR — (Yılışarak) Herkesin aradığını.

POLİS — Neymiş herkesin aradığı?

MUHBİR — (Ağaca sokulup, iländaki resmi başıyla işaret ederek) İşte bu!

POLİS — (Tarez'i görmemesi için dirseğiyle itip önüne geber) Sen de mi onu ariyorsun?

MUHBİR — Hem de çoktanberi...

POLİS — Başını getirene ödül verileceği ilân edildiğindenberi mi?

MUHBİR — Evet...

POLİS — (Küçümseyerek) Nasıl vuracaksın? Hani tüfeğin?

MUHBİR — Kollarım yok ki tüfeğim olsun. Anadan doğma kolsuzum ben.

POLİS — Öyleyse nasıl öldürreceksin?

MUHBİR — Benim şanssızlığım işte... Onu görsem bile gebertemem. Ama yerini ihbar edip onbin lomadet ödüllü alabilirim.

POLİS — Bir de görürse seni, işin bitiktir, öldürür.

MUHBEİR — (Sırıtarak) Her zenatin kendine özgü kurralları var.

POLİS — Senin zenatin?

MUHBEİR — Muhbirlik. Ah onu bir görsem, gerisi kolay...

POLİS — Görsen ne yapardın?

MUHBEİR — Daha taa uzaktan "Korkma benden arkadaş!" diye seslenir, yanına giderdim. Bak, omuzum-daki torbaya! İçinde azık var. Matramda da su var.

POLİS — Ne olacak?

MUHBEİR — Ben bu kaçakları iyi bilirim; ac-susuz boynuna kaçarlar, gizlenecek bir delik ararlar. Öylesine yalnızdırular ki, ağaçla, taşla, suyla konuşurlar. Konuşurlar ki, insan olduklarını unutmasınlar.

POLİS — Demek kendikendine...

MUHBEİR — Konuşur. O Tarez denilen alçak şimdî burda olsaydı, nah, şu kuru ağaçala, insanmış gibi konuşurdu. Yerde konuşacak bişey bulamazlarsa, göğe bakar, kuşla, bulutla konuşurlar. İyi bilirim bunları... Ençok da dosta gereksinirler. Zehirli yılan gelse sokmak için, göğüslerini açarlar dost diye.

POLİS — Zehirli yılan...

MUHBEİR — Evet... Onun ığın benden hiç kuşkulananmaz. Su veririm ona, sigara veririm, azık veririm. Arkadaş olurum onunla. Güvenir bana...

POLİS — Niçin güvensin?

MUHBEİR — Yalnızlığından korkmaya başladığı için birişine güvenmesi gerekir ille, kim olursa olsun... Ona "Sen burda saklan, beni bekle, yine gelirim" derim. Bekler, doneceğim diye... Gider, ihbar ederim. (Tarez, ağaç tutunarak kalkar. Tabancasını Muhbir'e çevirir. Polis, Tarez'i görmemesi için Muhbir'in önüne geçtiğinden, Tarez Muhbir'i vuramaz.)

POLİS — (İğrenerek) Görüyorum ki işini çok seviyorsun...

MUHBEİR — Yok canım, sevdiğimden değil... İş diye yapıyorum işte... Yeryüzünde işini severek yapan kaç mutlu kişi var? Sanki sen seviyor musun yaptığın işi?

POLİS — (kendikendine) Yaptığım değil, yapamadığım işi...

MUHBEİR — Efendim?

POLİS — Hiç... Peki, sen hangi işi yapmak isterdin?

MUHBEİR — (dura dura) Kim? Ben mi? Ben... Ben piyanist olmayı çok isterdim.

POLİS — (Muhbir'in gülümseyip yere tükürdüktен sonra) Yok işte... Hadi, çek git burdan! Boşuna zaman yitirme! Buralarda olsayı ben gördüm. Belki şu karşıki kel tepelerin arasındaki kayalıkta bir kovuğa, bir ine sağlamıştır. (Susma) Ne dikilmiş duruyorsun öyle? Hadi gidip de arasana!

MUHBEİR — Bütün oralarını adım adım arayıp taradım günlerdenberi... Bakmadığım delik, kovuk kalmadı. Belki de bir yerlerde aşıktan geberip kalmıştır. O zaman yandım işte...

POLİS — Neden?

MUHBEİR — Lesini çöktan akbabalar, kuzgunlar yemisti de ondan... Bu les kuşları, cesedin önce gözlerini oyar, sonra da başını didik didik ederler.

POLİS — Ya sen?

MUHBEİR — Ben, Tarez'in cesedini les kuşlarından önce ele geçirebilirsem, hemen başını gövdesinden ayırip hükümete götüreceğim, ben öldürdüm diye... Ah şans! Gebermiş olsa daha iyi benim için.

POLİS — Neden?

MUHBEİR — Kellesini koparırken hiç tehlike yok da... Sonra muhibirlikten daha kazançlı. Başını götürünce ellibin lomaDET alırıム.

POLİS — İyi ama nasıl koparacaksın başını gövdesinden? Nasıl götürüceksin kesik kelleyi?

MUHBİR — (Keyifle güller) Benim dişlerimle ayaklarım, altı çift elden daha iyi iş görür.

(Hava loslaşmakta, akşam olmaktadır.)

POLİS — Dikilip durma karşısında! Hadi git de ara!

MUHBİR — Gerçekten, ne diye ayakta duruyorum sanki... Off... Öyle de yoruldum ki... (Oturur)

POLİS — Arasan daha iyi edersin, başka biri bulabilir.

MUHBİR — Dınleneylim de biraz...

POLİS — Akşam oluyor ama, karanlık basarsa arayamazsun...

MUHBİR — Üç köy halkı birden Tarez'i vurmak için sürekli avına çıktılar. Araziyi tarayarak bu yana doğru geliyorlar. (Susma. Polis cigara yakar) Seni tamam gibiyim. Nerde görmüş olabilirim?

POLİS — Ne bileyim ben? Güvenlik Bürosu'na gelir girer misin?

MUHBİR — Her zaman... Muhbir olduğumdan sıklık uğrarım.

POLİS — Orda görmüştündür...

MUHBİR — Hangi şubede?

POLİS — Ben evrak memuruyum. Bu türlü işlere hiç çıkmam ama, Tarez'i yakalamak için olağanüstü durum var da bütün polisler görevde çıktı. Bana da Bu bölgeyi verdiler. Böyle işe ilk çıkışım.

MUHBİR — Belli...

POLİS — (Kızmış) Neren belli?

MUHBİR — Böyle işlere alışkin olmadığı belli oluyor, ben anlarım. (Bir tüfek sesi duyulur; ses yankılanır.)

POLİS — Galiba kovalıyorlar... Sen de git bak hadi...

MUHBİR — Dedim ya, izini sürüyorlardı. Yakınlara kadar geldiler. Avladular mı acaba?

(İki silâh sesi daha duyulur.) Avlyiamamışlar demek... Kaçıyor olmalı, arkasından silâh atıyorlar. (Daha yakından bir silâh sesi duyulur. Ayağa kalkar. Kulağını dikip dinler bir süre) Ben de gideyim. Kaçarken, yolu belki öňüme düşüverir de, şansım varsa...

POLİS — Daha ne duruyorsun? Koşsana!

MUHBİR — Yerini öğrenirsem, gelir sana söylerim, vurursun... Ama başı benim.

POLİS — Allah belâni versin! Gitsene be! (Muhbir hızla giderken, arkasından seslenir) Heey, dur! (Yetişip ensesinden tutar, omuzunda asılı matrayla torbayı alır) Çok acıktım, sıcaktan da yandım... Bir iki lokma birşey yerim... Hadi sen git, ben hep burdayım. Yerini öğrenirsen, koşar, bana haber verirsin.

MUHBİR — Ama ben...

POLİS — Koş hadi... Gelir, alırsın sonra... (Muhbir gider. İki tüfek sesi yankılanır. Polis, matrayla azk torbasını ağacın dibine bırakıp yine arkasını Tarez'e döner.) Duydun değil mi alçak herifin söylediğlerini? Artık burada kalamazsun! Biraz biseyler ye de kendine gel, sonra da gidersin.

TAREZ — (Matrayı alır, açar, ağızına diker, soluk soluğa içер) Sağol... (Torbadan çıkardığı, ekmeği yeken) Hep söylüyorum, gidemem diye... İki adım atamam. Kendini benim yerime koysana...

POLİS — (Kızgam bağırlır) Sen de kendini benim yerime koysana! Ne yapardin benim yerimde olsaydin?

TAREZ — Bilmem. Belki de görmezden gelir, uzaklaşdırımdır burdan...

POLİS — Sonra seni yakalasınlar burda, o zaman da bana "Neden bölgendeki sugluyu görmedin? Neden görevini yapmadın?" diye sorsunlar. Benim durumda olmak kolay değil...

TAREZ — Sanki öldürülecek olan ben değilmişim gibi konuşuyorsun. Benim yerimde olmak çok mu kolay?

POLİS — Bir de Muhbir'in yerine koy kendini. Herif, yaptığı işi de sevmiyor üstelik. Belki de iğreniyor dur kendinden...

TAREZ — Piyanist olmak istemiş.

POLİS — Herkes olduğundan başka bişey olmak ister...
TAREZ — Niçin?

POLİS — Bilmem... Niçini yok bunun. Bir aşçı pişirdiği yemekleri yiyenlerin, o yemekleri yemeye hakları var mı, yok mu, bilmez de, belki onun için...

TAREZ — Sen benim öldürülmemin de haklı olup olmadığını düşünmüyorsun.

POLİS — Evet, düşünmüyorum... Düşünsem, görevimi yapamazdım ki... Ama aşçı olsaydım, severek yemek pişirirdim. (Susma) Peki, ya sen?

TAREZ — Ben...

POLİS — Seviyor musun yaptığı işi? Olduğundan başka bişey olmak istemez miydin?

TAREZ — Ben her ne yaptımsa istiyerek, severek yaptım. Sevdim işimi.

POLİS — Öyleyse rahat öleceksin.

TAREZ — Değil... Daha yapılacak işleri varsa insanın, nasıl rahat ölüür... Ki o işler hiç bitmiyor.

POLİS — (Birden aklına gelmiş gibi) Aman. Nerdeyse Muhbir gelir. Seni görürse burda? Yedin bişeyler, hadi bakalım, git artık...

TAREZ — Sen neden gitmiyorsun? Beni görmedin, beni duymadın... Bırak beni burda, sen git!

POLİS — (Gelmekte olan Muhbir'i uzaktan görmüştür) Geliyor işte... Sus! (Tarez, ağaçın arkasına siner. Muhbir, ışık çalarak gelir.) Bulamadın mı? Kaçırılmışlar mı?

MUHBİR — Avcılarmış.. Domuz avına çıkmışlar. Tarez'inizi bile yok... (Eğilir yere. Dişleriyle önce matra kıyımı tutup matrayı omuzuna atar, bir süre durup Tarez'e baktıktan sonra onu görmezden gelir. Haince Polis'e bakar. Tarez'i gördüğünü Polis'in anlaması için ağaçtan uzaklaşır. Kuşkuyla yaklaşığı Polis'e sorar) Tarez'i görsen öldürür müydün?

POLİS — (İşkillenmiş) Ne demek yani?

MUHBİR — Öldürür müydün.

POLİS — Elbette... Benim görevim bu! Bu iş için bura bekliyorum. Yoksa kuşkun mu var onu öldüreceğini?

MUHBİR — (Alaylı sırtarak) Yooo! Ama ben suçu olsaydım, polisin cebine yada şapkasının altına girer, saklanırdım.

POLİS — (Sert) Alay mı ediyorsun?

MUHBİR — Ne diye alay edeyim?

POLİS — Ne demek istiyorsun öyleyse?

MUHBİR — Hiiiç... (Susma) Sen hiç adam vurdun mu?

POLİS — Vurdum, ama uzaktan, savaşta... Bir kez de, casus kurşuna dizilecekti, ben askerken... Bu işe bizim mangayı görevlendirmiştik. Casus, duvarın dibinde, elli, gözleri bağlı duruyordu. Boyuna bağırarak sövüp saydığı için ağzını da bağlayacaklardı ama, insanı olmaz diye, komutan bağlatmadı.

MUHBİR — İnsanı olmaz, diye herif söylecek mi?

POLİS — Sövmemesi için, Komutan "Elinizi çabuk tutun da susturun şunu!" dedi. Nişan aldık. Teğmen, ateş komutu verdi. Ateş ettiğimizde Ama naîlüyü biraz

yere eğdiğim için benim tüfeğin kurşunu toprağa geldi.

MUHBİR — Casus kurtulsun diye mi öyle yaptın?

POLİS — Yooo... Arkadaşların kurşunlarıyla nasıl olsa delik deşik olup ölecekti, öyle de oldu.

MUHBİR — Sence ölüm cezasına haksız mı çarptırılmıştı?

POLİS — Bilmem. Bana ne hem... Ama haksız yere kurşuna dizdiklerini de sanmam... Hiç olur mu öyle şey?

MUHBİR — Tanıdığın birisi miydi?

POLİS — Hayır.

MUHBİR — Öyleyse neden tam yüreğinden yada beyinden zimbalamadın herifi?

POLİS — Öldürmek bana göre iş değil de ondan olacak, yapamıyorum.

MUHBİR — Daha seni görür görmez sıp diye anlamıştım böyle biri olduğunu... (Yaklaşıp, giz verir gibi fısıldar) Yerini söylesem?

POLİS — (Camı yanmış gibi bağırrır) İstemez! Söyleme!

MUHBİR — (Fısıldar) Sana göstersem onu?

POLİS — (Bağırrır) İstemez, diyorum, gösterme!

MUHBİR — Sonra da ödülü almadan tanıklık eder misin?

POLİS — (bağırrır) Defol!

MUHBİR — Ama...

POLİS — (Sözünü keserek) Biliyorum, beni de ihbar edeceksin, alçak!

MUHBİR — Ahh!... Ellerim olsaydı!..

POLİS — Senin ellerin olsayı çok kötü piyano çalacak-tın.

MUHBİR — Ben... yerini... gizlendiği yeri biliyorum. Göstereceğim yerini sana... Vurup vurmamak da senin bileyecisin şey; ben orasına karışmam.

(Tarez ağaç tutunarak kalkar. Tabancasını çıkarır, namluyu Muhbır'e çevirir. Polis, Tarez'i ve tabancasını çektiğini görmeden, Muhbır'ın önüne geçtiğinden, Tarez birtürlü tabancasını ateşliyemez.)

POLİS — (Sanki Muhbır'e söyleyormuş gibi, Tarez'in duyması için yüksek sesle) Git artık, git! Daha ne bekliyorsun burada? Görmüyor musun, duymuyor musun?

(Tarez kaçmak için geri döner, iki adım atar, ama yere düşer.)

MUHBİR — (Bağırrır) İşte! Kaçıyor! Kaçıyor!.. Ben gösterdim onu sana. ben! Ödülümü isterim... Hadi vur, kaçıyor... Ödülümü isterim...

(Tarez kalkar. Muhbır'i vurmak için tabancasını ona çevirir. Ama Muhbır, korkuya korunmak için Polis'in arkasına gizlendiğinden onu vuramaz.)

MUHBİR — (Polis'in arkasından bağırrır) Hadi vursana! Daha ne duruyorsun? Kaçıyor işte, vur! Vur diyorum... Yoksa... Yoksa... seni...

(Polis tabancasını çeker, Tarez'e doğrultur. İkisi de ellerinde tabanca, kısa süre bakanırlar. Tarez, tabancasının namlusunu şakağına dayar, tetiği çeker. Kurşun sesi duyulur, Tarez yere yiğilir.)